ROK XI
WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
№ 21
ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
WARSZAWA, DNIA 1 LISTOPADA 1936 R.

ROKOWANIA HANDLOWE

Zbliżający się koniec roku pozwala na zestawienie prowizorycznego bilansu naszej polityki traktatowej. W bilansie tym na pierwszym miejscu postawić należy zawarcie porozumienia handlowego polsko-francuskiego w lipcu oraz porozumienia polsko-włoskiego we wrześniu rb.

O porozumieniu polsko-francuskim pisalismy obszerniej w N-rze 15 „Wiadomości"; obecnie dodać należy że charakter prowizoryczny tego porozumienia zdaje się ustępować pewnym cechom trwałości. Podjęcie dalszych rokowań, mających na celu wyrównanie całokształtu stosunków gospodarczych polsko-francuskich, poprzedzone zostało wizytą przemysłowców polskich we Francji, którzy udali się tam na zaproszenie Ministra Przemysłu i Handlu p. Bastida, celem omówienia warunków ożywienia wymiany towarowej pomiędzy obu krajami, ze szczególnym uwzględnieniem interesów eksportu polskiego. Należy przypuszczać, że zarówno rezultaty tej wizyty, jak tendencje zliberalizowania warunków importu do Francji przyniosą owoce w postaci ułatwienia naszego wywozu, zasadniczo jednakże przyjąć można że ramy naszych obrotów towarowych z Francją nakreślone zostały w układzie z dn. 18 lipca.

Kompleks układów polsko-włoskich miał za zadanie z jednej strony przywrócić obrotom między dwoma krajami ich rozmiary z okresu poprzedzającego sankcje, następnie zaś przygotować obroty te do zmienionych, zarówno po stronie polskiej jak i włoskiej, warunków dewizowych.

Zawarty został 13 września rb. układ, na mocy którego obroty polsko-włoskie poddane zostały clearingowi, którego technikę w Polsce objęło Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego. Dodać należy, że, o ile dewaluacja franka francuskiego stawia pod znakiem zapytania niektóre pozycje obrotów z Francją, o tyle dewaluacja lira, nie będąca niczym innym jak usankcjonowaniem kursu gospodarczego tej waluty, raczej upraszcza, niż utrudnia wymianę polsko-włoską.

W następnej kolejności wymienić należy rokowania z Danią, Rumunią, Austrią, Holandią i Belgią, które zakończone zostały zawarciem układów, oraz niezakończone jeszcze rozmowy ze Szwajcarią.

Jak wiadomo z Danią od dłuższego czasu już trwał stan beztraktatowy w zakresie układów kontyngentowych — zakończony w sierpniu podpisaniem nowego układu, niewprowadzającego istotniejszych zmian do dawnych stosunków.

Z Rumunią podpisany został w dniu 22 października układ regulujący obroty towarowe na okres roczny i wprowadzający prowizorium w zakresie stosunków płatniczych. Należy sądzić, że układ ten pozwoli na wzmożenie eksportu naszego do tego kraju, całkowicie niemal zahamowanego od chwili wymówienia w grudniu roku ubiegłego umowy z r. 1934.

Układ austriacki zawarty w lipcu, obok korektyw w zakresie obrotu towarowego, wprowadził system clearingowania wzajemnych pretensji towarowych i pieniężnych, tworząc w ten sposób warunki do gładkiego przebiegu wymiany między obu krajami.

Wreszcie układy belgijskie i holenderskie, zawarte jeszcze z początkiem roku, stanowią typ układów celnych i kontyngentowych, realizujących obustronnie zaktualizowane postulaty.

W dniu 2 kwietnia zawarty został układ kontyngentowy i clearingowy z Turcją, pozwalający wreszcie na rozpoczęcie wymiany handlowej z tym krajem.

Na zakończenie przypomnieć należy odnowienie normalnych układów z Estonią, Finlandią, Grecją, Norwegią, Szwecją i Z. S. R. R.

Otwarta nareszcie powstaje sprawa rewizji naszych zeszłorocznych układów z Niemcami, których funkcjonowanie zresztą nie budzi poważniejszych zastrzeżeń.

FUNDACJA IM. INŻ. F. WIŚLICKIEGO

Prezes Zarządu Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu Inż. Feliks Wiślicki, z okazji 40-lecia swej pracy zawodowej, powołał do życia Fundację swego imienia, o kapitale trzystu tysięcy złotych. Celem Fundacji jest stworzenie podniety do prac naukowych we wszystkich dziedzinach chemii, a w szczególności w dziedzinie chemii koloidów i technologii włókna sztucznego.

Komitet Fundacji, w skład którego wchodzi kilkunastu przedstawicieli chemii teoretycznej i organizacji przemysłowych, rozporządza w roku bieżącym niewydatkowaną jeszcze sumą około 26 tysięcy złotych, stanowiącą dochód z ofiarowanego Fundacji majątku.

Dochód ten Komitet może wydatkować na subsydjowanie prac naukowych, na wydanie drukiem już wykonanych prac, oraz na stypendia dla osób, przygotowujących się do zawodowej pracy naukowej lub technicznej. *Zainteresowane osoby i instytucje mogą zgłaszać odpowiednie propozycje listownie, do dnia 20-go listopada r. b. pod adresem Komitetu Fundacji: Warszawa, Wilcza 9A.*

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI

Ostatnie miesiące były okresem silnego rozwoju krajowej produkcji odczynników chemicznych oraz różnych preparatów do celów laboratoryjnych, farmaceutycznych i naukowych. Powstał szereg przedsiębiorstw bądź wytwarzających wspomniane odczynniki i preparaty, bądź oczyszczających i rafinujących sprowadzane z zagranicy produkty.

Należąca do Związku Sp. Akc. „Laokoon" (Lwów, Kąpielna 6) przesłała nam cennik licznego zespołu odczynników i preparatów laboratoryjnych.

Firma Adolf Pfützner i Synowie (Lwów, Słowackiego 4) wyrabia szereg odczynników „Normalfix", służących do sporządzania roztworów mianowanych.

NOWE WYDAWNICTWA

Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie przystąpiła do wydawania biuletynu „Gospodarczej Służby Informacyjnej". Wydawnictwo to ma na celu zapełnienie istniejących luk w obsłudze informacyjnej kierowników warsztatów pracy i zrzeszeń gospodarczych co do wszelkich przepisów, dotyczących obrotów handlowych z zagranicą (reglamentacji przywozu, handlu kompensacyjnego, transakcji wiązanych, eksportu, ceł i procedury celnej), handlu wewnętrznego i administracji przemysłowej, podatków, ubezpieczeń społecznych i ochrony pracy, jak również zmian w taryfach kolejowych, pocztowych, frachtach morskich i opłatach ekspedycyjnych.

Poza ustawami i rozporządzeniami, publikowanymi w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim, a komentowanymi w poważnych czasopismach fachowych, istnieje znaczna ilość nowych instrukcyj, okólników, wskazówek i orzeczeń władz, które najczęściej uchodzą uwagi zainteresowanych, nawet prenumerujących dzienniki urzędowe ministerstw.

Zadaniem Gospodarczej Służby Informacyjnej, powołanej do życia w myśl życzeń, wielokrotnie wypowiadanych przez przedsiębiorstwa, jest sprawne i szybkie zbieranie u źródeł *wszystkich*, nadających się do rozpowszechniania informacji o przepisach, interesujących sfery gospodarcze.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (NNr. 29 i 30 „Informatora Eksportowego").

Cypr. Opublikowanie nowej taryfy celnej.

Czechosłowacja. Skontyngentowanie przywozu glejty ołowianej.

Holandia. Przedłużenie okresu skontyngentowania przywozu superfosfatów.

Zwracamy uwagę na następujące raporty opublikowane w „Informatorze Eksportowym": zarządzenia wykonawcze po wejściu w życie traktatu z Polską w *Kanadzie*, stawki transportowe z Gdyni do portów zatoki meksykańskiej (Nr. 29 „Informatora"), warunki zbytu *makuchów w Szwajcarii* (Nr. 30 „Informatora").

Do związku zgłosiły się następujące firmy zagraniczne, poszukujące przedstawicielstwa i sprzedaży produktów chemicznych polskich: Société des Produits pour l'Industrie et l'Agriculture, Paris V-e 23 rue du Renard (sprzedaż we Francji).

Miguel Kosiński, Rio de Janerio, Caixa Postal 3258 (sprzedaż w Brazylii).

KRONIKA

Na dzień 12 listopada rb. na godzinę 18 min. 15 zwołane zostało posiedzenie plenarne Sekcji Eksportowej Związku. Do wzięcia udziału w posiedzeniu tem za pośrednictwem przedstawicieli zaproszone zostały wszystkie przedsiębiorstwa należące do Związku.

Porządek obrad obejmuje:

1) Referat p. Henryka Taubenfelda p. o. dyrektora Rady Handlu Zagranicznego, na temat zmian w naszym handlu zagranicznym wywołanych dewaluacją 5-ciu walut.

2) Sprawozdanie z położenia wywozu produktów chemicznych i przegląd środków aktywizacji eksportu.

3) Wnioski członków.

Ze względu na znaczenie poruszanych tematów i przewidywany liczny udział zaproszonych gości — zrzeszone przedsiębiorstwa proszone są o delegowanie przedstawicieli swych na posiedzenie.

Przed posiedzeniem Sekcji odbędzie się posiedzenie Zarządu Związku.

Dnia 15 października b. r. odbyło się rozszerzone posiedzenie Sekcji Komunikacyjnej Związku z udziałem delegata Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie oraz przedstawicieli zainteresowanych fabryk chemicznych.

Posiedzenie poświęcone zostało przedyskutowaniu zagadnienia wyrównania taryf kolejowych na nasiona i oleje egzotyczne oraz rozpatrzeniu sprawy taryf eksportowych na wypałki pirytowe.

Zebrani stanowczo wypowiedzeli się przeciwko projektowi zniesienia taryfy specjalnej GM-22 na eksport wypałków przez granice lądowe, wskazując na liczne momenty przemawiające za utrzymaniem tej taryfy, — co znalazło swój wyraz w szeroko umotywowanej opinii Związku, przesłanej pod adresem Ministerstwa Komunikacji i Izby Przemysłowo-Handlowej.

Dnia 20 października b. r. odbyło się przy licznym współudziale przedstawicieli fabryk chemicznych posiedzenie Sekcji Pracy Związku, na którym, po wysłuchaniu sprawozdania z przebiegu zebrania Komisji Pracy w Centralnym Związku Przemysłu Polskiego, zapoznano się z bieżącym stanem i zagadnieniami spraw robotniczych.

Rozważeniu poddano również sprawę akcji pomocy zimowej dla bezrobotnych, opierając się na rozesłanej przez Związek odezwie, wzywającej zrzeszone fabryki do natychmiastowej i najszerszej pomocy w formie pieniężnej i ofiarach w naturze.

Dnia 21 października r. b. odbyło się na terenie Ministerstwa Komunikacji kolejne posiedzenie stałej Komisji dla spraw przewozowych.

Komisja, po wysłuchaniu sprawozdania o przewozach dokonanych we wrześniu b. r., zatwierdziła plan przewozów na okres 1 — 30 listopada 1936 r. oraz rozpatrzyła szereg zgłoszonych wniosków w zakresie usprawnienia ruchu towarowego i osobowego P. K. P.

Dn. 23 października do wiernych rąk Związku zostało złożone drugie „pismo zapieczętowane". Mianowicie p. Dr. Anastazy Boryniec złożył pismo p. t. „Sposób otrzymywania nasyconych roztworów siarczynu wzgl. dwusiarczynu sodu lub potasu z soli glauberskiej lub siarczanu potasu".

Pismo to zostało zarejestrowane pod Nr. 2 pism zapieczętowanych, składanych w Związku Przemysłu Chemicznego.

Komitet Organizacyjny Działu Polskiego na Międzynarodowej Wystawie w Brukseli w r. 1935 donosi, iż zostały z tytułu uczestnictwa w kolektywnej ekspozycji działu polskiego na Wystawie, przyznane Dyplomy i medale pamiątkowe Związkowi Przemysłu Chemicznego Rz. P., oraz firmom:

Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych, w Mościcach i w Chorzowie,

Sp. Akc. „Polchem", Toruń,

Tomaszowskiej Fabryce Sztucznego Jedwabiu, Warszawa.

Dnia 5 listopada (czwartek) r. b. o godz. 18-ej w Audytorium Chemicznym Politechniki Warszawskiej (Polna 3) odbędzie się odczyt prof. Dr. Tadeusza Urbańskiego p. t. „Sprawozdanie z kongresu inżynierii chemicznej w Londynie:

Treść odczytu:

1) Przebieg kongresu.

2) Wystawa Brytyjska aparatury chemicznej.

3) Podstawowe zagadnienia inżynierii i technologii chemicznej w świetle kongresu.

4) Inżynieria chemiczna jako przedmiot nauki w wyższych uczelniach St. Zjedn. Am. Półn., Niemczech i W. Brytanii.

5) Organizacja chemicznych instytucji badawczych w W. Brytanii, St. Zjedn. Am. Półn., ZSRR i Japonii.

Odczyt zorganizowany jest staraniem Sekcji Przemysłowej Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Towarzystwa Wojskowo-Technicznego.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. R. P. Nr. 81 z dn. 26 października 1936 ukazało się pod poz. 560 rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 września 1936 r. w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych.

Spośród artykułów wytwarzanych przez przemysł chemiczny — następujące opłacają przy przywozie cło zniżone:

z poz. 576 — tkaniny, oprócz osobno wymienionych z jedwabiu sztucznego: jedno- lub wielobarwne o szerokości najwyżej 58 cm, zaopatrzone w brzegi o splocie taftowym szerokości nie węższej, niż 5 mm, przeznaczone do wyrobu parasoli i parasolek — o wadze 1 m kw.:

a) powyżej 120 g — 2.000 zł. od 100 kg.

b) 120 g i mniej — 3.000 zł. od 100 kg.

Rozporządzenie powyższe obowiązuje od dn. 30 października 1936 r.

W Dz. Ust. R. P. Nr. 81 z dn. 26 października 1936 r. ukazało się pod poz. 561 rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 października r. b., wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o opłatach stemplowych, wiążących się z rejestrem kartelowym.

W Dz. Ust. R. P. Nr. 81 z dn. 26 października ukazało się pod poz. 563 rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 14 października r. b. o utworzeniu w Białymstoku urzędu celnego kolejowego.

ECHA

PP. Dr. Józef Landau, wiceprezes Związku oraz Inż. Tadeusz Zamoyski wyjechali do Francji jako członkowie misji przemysłowców polskich, która na zaproszenie Francuskiego Ministra Przemysłu i Handlu p. Bastida udała się do Francji dla omówienia aktywizacji obrotów handlowych polsko-francuskich. Misji przewodniczy Prezes Centralnego Związku Przemysłu Polskiego b. min. p. Henryk Strasburger. P. Inż. Zamoyski wchodzi ponadto w skład ścisłego polsko-francuskiego komitetu studjów, pozostającego pod przewodnictwem Prezesa p. Dr. P. Minkowskiego.

Podczas rokowań handlowych polsko-rumuńskich w Bukareszcie, zakończonych podpisaniem w dniu 22 października nowej umowy handlowej, Rada Traktatowa reprezentowana była przez p. Dr. Andrzeja Marchwińskiego.

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH W/G NOTOWAŃ DOMU HANDLOWEGO B. NEUFELD, WARSZAWA, Leszno 54.

	Cena w zł. za 100 kg.
Aceton	350.—
Ałun chromowy	72.—
Ałun krystaliczny	55.—
Ałun mielony	55.—
Antichlor kryst.	41 —
Antimonium crud. w kawałkach	130.—
Antimonium crud. w proszku	180.—
Asfalt Gilsonit	85.—
Azotan baru	180.—
Barwniki anilinowe — ceny i katalogi na żądanie	
Biel cynkowa	64.—
Biel ołowiana	150.—
Boraks kryst.	90.—
Boraks w proszku	95.—
Boran manganu	65.—
Braunsztyn	80.—
Chlorek baru	62.—
Chlorek cynku w proszku 98/100%	100.—
Chlorek wapna	40.—
Dwuchromian potasu	145.—
Dwuchromian sodu	130.—
Dwusiarczyn sodu bezwodny 60/62%	45.—
Fenol	310.—
Fosforan sodu trójzasadowy	100.—
Fosfór czerwony	650.—
Glejta angielska w proszku	150.—
Glin metaliczny w proszku	550.—
Grafit angielski w łuskach	130.—
Grafit angielski w proszku 95/97%	130.—
Hydrosulfit	230.—
Kalafonja	65.—
Kamfora w taflach	650.—
Klej kostny	150.—
Klej skórny	185.—
Kaolina w kaw. i w proszku	14.—
Kreda chem. czysta	52.—
Kwas borny	190.—
Kwas szczawiowy	185.—
Litopon 30%	72.—
Minja ołowiana	125.—
Minja żelazowa min. 90%	85.—
Nadboran sodowy	400.—
Nadmanganian potasu	350.—
Naftalin w łuskach	63.—
Nitrobenzol	450.—
Octan kobaltu	1200.—
Octan ołowiu	165.—
Oleina	190.—
Olej rycynowy med.	230.—
Olej turecki 50%	90.—
Pumeks w kawałkach	75.—
Pumeks w proszku	45.—
Rtęć w butlach à 34,6 kg za butlę	390.—
Sadza ameryk. Carbon-black marki Witco — ceny konwencyjne.	
Salmjak mielony	115.—
Salmjak w kaw. subl.	200.—
Siarczan kobaltu	750.—
Siarczan magnezu	18.—
Siarczan miedzi	55.—
Siarczan żelazowy	17.—
Siarka mielona	36.—
Siarka w laskach	36.—
Talcum 000	19.—
Talcum 00000	26.—
Talcum 000000	29.—
Tanina 92%	800.—
Tlenek kobaltu 76%	2000.—
Węglan magnezu w cegiełkach	210.—
Węglan magnezu w proszku	150.—
Węgiel aktywowany odbarwiający do olejów	160.—
Ziemia okrzemkowa	35.—
Żelazocjanek potasowy	350.—
Żelazocjanek sodowy	250.—

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg. loco skład Warszawa wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BORUTA Sp. Akc.", Łódź tel. 195-96, 195-97; Warszawa, Piusa XI. 3. m. 8, tel. 8-38-78.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WINNICY, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Chlorek wapna bielący:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE". Warszawa, Czackiego 14, tel. 5-91-24.

Dwuchromian potasu i dwuchromian sodu, sól glauberska kalc:
Tow. Fabryk Portl. Cem. „WYSOKA" Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka Nr. 7, fabryka w Wrzosowej, p-ta Częstochowa 4. Wyłączna sprzedaż: D/H. Maurycy Luxemburg. Warszawa, Senatorska 28/30, tel. 6 00 19.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.
„Fr. KARPIŃSKI Spółka Akcyjna", Warszawa. Wolność 9, tel. 11-06-00.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LEVER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM", Warszawa, Leszno 15, tel. 11.06-81,
Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW" Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 533-49.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW", Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Klej kostny i skórny:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 5.84-30.

Siarczek węgla:
Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Słomka i włosie wiskozowe:
Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna:
„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.
Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.
Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA
Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.